

Mag. Dr. Ägidius J. Zsifkovics

Diözesanbischof Dijecezanski Biskup Megyéspüspök

PISMO SUĆUTI POVODOM SMRTI MILANA BANDIĆA GRADONAĆELNIKA GRADA ZAGREBA

Uputio Željezanski biskup, dr. Egidije Ivan Živković dana 03.03.2021. u
Zagrebu

Draga obitelji gradonačelnika Milana Bandića, poštovani prijatelji i radne kolege te cijenjene Zagrebčanke i Zagrebčani!

Dopustite mi da unatoč skromnosti gradonačelnika Milana Bandića ipak izreknem nekoliko riječi o njegovoj veličini kao čovjeka i gradonačelnika, a potom kao moga osobnoga prijatelja i prijatelja nas Gradišćanskih Hrvata te svih vas.

Znam da bi mi Milan odmah rekao, **ostavite biskupe to pisanje i te govore, idemo mi delati.** Djela istina ostavljaju neizbrisivi trag o svakome čovjeku i ona uvijek govore više od svake izrečene i napisane riječi. **Ali i zapisana riječ ostaje!**

Svjestan sam da niti znam niti mogu, opisati legendu ovoga grada ali se usuđujem reći nekoliko riječi, **iako bi u trenutku tuge i bola, bilo bolje šutjeti i diviti se Bogu,** koji je jednom čovjeku poput Milana, podario tolike i tolike talente.

Naš dragi Milan, nije samo da je hodao kroz život i trčao kroz voljeni Grad Zagreb, nego je **on letio od grada do grada, od države do države i što je najbitnije od čovjeka do čovjeka.** U tom letu kroz život svakoga je pozdravio, svakoga siromaha je pomagao, svakoga gladnoga nahranio, svakoj uplakanoj osobi suze obrisao. **Nitko ne može reći da ovome čovjeku pripada riječ negacije, ne mogu i neću.** Bio je **ne pobjediv, ne slomljiv i neumoran** za Zagreb, za Hrvatsku i za sve Hrvate diljem svijeta kako u Hrvatskoj tako u Bosni i Hercegovini i cijeloj dijaspori.

Sve što je bilo za dobro čovjeka, on je i htio, i po svaku cijenu, **svih mogućih i ne mogućih opozicija, morao uraditi jer je bio socijalno osjetljiv**. Vrata njegovoga ureda kroz 20 godina i njegovoga srca kroz 65 godina, uvijek su bila otvorena za čovjeka a duša **unatoč svim politikama i vremenima uvijek je bila naslonjena na Boga. Govorio je, ja se bojim samo Boga i rođene majke**. U stvari, nije imao strah nego strahopoštovanje prema Bogu: majci koja ga je rodila, Majci Božjoj koja ga je duhovno inspirirala i majci Domovini za koju je živio i munjevito umirao.

Točno prije mjesec dana, 28.01.2021. kada je fra Božo Blažević, kao predsjednik udruge Hrvat S.A.M. bio na prijemu u Zagrebu, razgovarao sam kao prijatelj telefonski sa Milanom, i tada mi je **ponovio kao i bezbroj puta, biskupe Egidije, molim vas molite za nas grešnike**. Biti tako velik a tako mali, biti tako moćan a opet pred Bogom nemoćan, **biti grešnik a opet i pokajnik**, moram priznati kao biskup i čovjek, da je to uistinu prava veličina ovoga čovjeka. Krasila ga je tolika tajanstvena poniznost koju je rijetko tko imao u ovome gradu. Hvala ti na tom primjeru dobrote iz kojeg ćemo svi moći nešto naučiti.

U znak obećanja i zahvalnosti, unatoč svim poteškoćama zbog korone, došao sam i ja kao grešnik, stati pred tvoje tijelo i moliti za tebe grešnika, u nadi da će ti Bog kao dobri Otac oprostiti grijeha koji su te kušali u tvome životu i radu. U stvari, tko je to od nas bez grijeha?

Naša biskupija Eisenstadt-Željezno u Austriji i udruga Gradišćanskih Hrvata Hrvat S.A.M. (Slovačka-Austrija-Mađarska) čiji si **Milane i ti član**, zahvaljujući tebi i Gradu Zagrebu, upravo danas, **tiska knjigu i o tebi, zahvaljujući i tebi**, koja se zove **Rič Domovini**.

Upravo sada neumorno lupaju čekići tiskare, upisujući zlatnim slovima ime Milana Bandića. Isprepliću se riječi u mreži tvoga životopisa: **dobročinitelj potrebitih, prijatelj prijatelja, legenda Zagreba, otac Grada, sin Domovine i prorok Hercegovine**. Dogovarali smo promociju knjige. Obećava ti tvoj Egidije, bit će promocija u Zagrebu i **bit ćeš i ti na njoj, jer ti za nas nećeš nikada umrijeti**.

Mi ne trebamo tebi sad smišljati nadgrobni spomenik jer tvoj spomenik nije samo knjiga Rič Domovini, nego su sve ispisane i neispisane knjige. U stvari tvoj spomenik je cijeli Zagreb koji stoji pred oltarom Domovini, za kojeg si izgarao i na kojem nećeš nikada izgorjeti. Bit ćeš u našim mislima i srcima kao Zagrebačka katedrala koja se samo zbog zuba vremena i potresa ruši, ruši i opet obnavlja i obnavlja.

Dan prije smrti izustio si svoju zadnju molbu: Patrijarhu, učinite sve da Stepinac bude svet. Želio si biti u svetosti Stepinčeve blizine zato si već sutradan otišao u njegov zagrljaj. Stepinac zna najbolje što si kao čovjek pretrpio i što si preživio i učinio za njegovu katedralu, njegov Zagreb i njegov Hrvatski narod, **kojeg je ostavio na brigu, ljudima Crkve i politike.**

Dok svima izražavam sućut žalosti, istovremeno svima upućujem i riječi radosti. Ljudi, budite sretni i ponosni jer vam je Bog dao povijesnoga gradonačelnika **kojeg je narod šest puta birao,** znajući da je to **čovjek i radnik pa tek onda katolik i Hrvat** u svome osebujnom i neobjašnjivom Bandićevskom stilu.

Dragi naš Milane, dragi prijatelju, živio si i **nismo te znali razumjeti,** umro si i opet te **nismo stigli razumjeti,** umrijet ćemo i nikada te **nećemo moći razumjeti.**

Nemojmo plakati za Milanom kao da smo ga izgubili, nego se radujmo i zahvaljujmo Bogu što smo ga imali. Iako znam da nećeš ni u grobu mirovati, ipak ja ti želim, počivaj u miru Božjem u ljubljenoj hrvatskoj grudi. Ostat ćeš ne samo u našim sjećanjima nego i u molitvama. S velikim slovima: **Hvala Ti i Bog plati za sve!**

+ Agidius J. Željko
željezanski biskup